

Svenske slottspesler

Landskapet rundt Stockholm byr på en rekke flotte slott, og mange av dem drives som hoteller og restauranter i luksusklassen. Vi tok en rundtur for å teste hvordan Jeppe hadde det i baronens seng.

TEKST OG FOTO: TOM ANDERSSON

Den etter datidens målestokk temmelig revolusjonære forsamlingen på Eidsvold forkastet norsk adel i 1814. Svenskene på sin side så ingen grunn til å kvitte seg med sine grever, baroner og andre nobiliteter med ulik grad av blått i blodet, verken dengang eller nå.

I dag er adelens privileger på det nærmeste borte, i alle fall på papiret: Det er fullt mulig å være adelig, og likevel lutfattig i dagens Sverige. Det som derimot står igjen som monumenter og kulturskatter etter tidligere tiders svensk ekstravaganse, er de mange slottene og herregårdene spredt rundt om i landet. Kun et fåtall er igjen i adelsfamilienes eie; noen er overtatt av staten, mens mange er på private hender der blodårene inneholder knallrødt, kommersielt blod: De er omgjort til hoteller, restauranter og spa-resorter i luksusklassen.

Til glede for oss nordmenn, som skal lete med lys og lykte etter et slott å sjekke inn på for helgen i Furet Værbitt. Derfor tok vi turen til Stockholm, leide bil på Arlanda og ga oss slottslivet i vold. Og tro oss på vårt ord: Det er slett ikke så ille å våkne opp som Jeppe i baronens seng.

▲ ADKOMST MED STIL Alléen opp mot Sparreholms Slott gir en forsmak på hva som skal komme.

HEDENLUNDA SLOTT ble bygget i andre halvdel av 1700-tallet, men stedets historie løper helt tilbake til yngre jernalder.

Carl Hamiltons rike

Vi befinner oss i Sörmland, nærmere bestemt i Vadsbro sokn – to timers kjøretur fra Arlanda utenfor Stockholm: Velkommen til Hedenlunda Slott.

Vi mistenker at den svenske forfatteren Jan Guillou har vært på besøk på Hedenlunda Slott før oss. I slottets historiekroniker leser vi nemlig at en av slottets tidligere eiere het nettopp Carl Hamilton – det samme som Guillous adelige romanhelt og superspion med dekknavnet "Coq Rouge".

Nåvel, strengt tatt er vi vel nærmere Jeppe enn Carl Hamilton her vi sjekker inn på Hedenlunda Slott; utsiktene til en myk himmelseng og et gourmetmåltid med tilhørende "vinpaket" trekker mer enn å infiltrere seg i Røde Brigader akkurat nå, når Kong Vinter sprer sine siste sinte snøfiller i et infamt forsøk på å holde sommeren på en armlengdes avstand.

Slottsmåltid

I slottssalen er det fyr på den gedigne peisen. Langbordene er drapert med hvit damask, og lyssatt med antikke sølvkandelabre. Fra veggene skuler eiere fra forgangen tid ned på gjestene, som i kveld består av

et knippe lokale kommunepamper i løftet, men avdempet stemning – og altså oss.

Kveldens meny blir diskret avlevert av hovesteren, og lover tartar på sitrongravet laks, helstekt oksefilet og sjokoladebrownie med lokale bær og honningflarn. Jeppe ville kanskje ha valgt skummende øl til maten, men vi følger sommelierens anbefalinger og går for "vinpaketet".

Etter middag søker vi ned til sjøen. Det er uforskammet kaldt – et uønsket avbrudd i det som i går var full vårblomstring i Sörmland. Desto bedre da, å kunne sette seg i en badstue. Og deretter avslutte med et glass champagne mens solen farger Hedenlundasjön gyllen. ●●

3 ting å gjøre

1. Golf

Norrtorps golfbane ligger i nærheten av Hedenlunda Slott. Det er mulig å bestille golfpakker i utvalgte helger, som inkluderer opphold på hotellet, greenfee og slottsmåltider gjennom et døgn.

2. Badstue ved sjøen

Hedenlunda Slott ligger ved en vakker innsjø, og nede ved denne er det bygget en badstue. Få ned deg solnedgangen herfra, gjerne med et glass champagne på terrassen utenfor.

3. Slottsbryllup

På Hedenlunda Slott avholdes det årlig en rekke bryllup, og kanskje er det ikke så dumt å feire dagen på et slott? Her har du muligheten til å få skreddersydd arrangementet etter dine egne ønsker.

◀ LANDSKAPSMALERI fra den gang Hedenlunda Slott fremdeles var i adelig eie.

◀ FINT FOLK ankommer Hedenlunda Slott på slutten av 1800-tallet.

Turistinformasjon

www.hedenlundaslott.se

Adresse

Hedenlunda, 642 94 Flen, Sverige

Historie

Hedenlunda Slott har aner tilbake til 1000-tallet. Gravfeltet og runesteinen i parken er fra yngre jernalder, og vitner om at stedet tidlig var bebodd. I et pergamentbrev datert 8. september 1336, skrevet på latin, omtales den første naungitte eieren; Karolus in Hedenlundum. På 1570-tallet er Hertug Karl (IX) eier av gården. 1582 overdrar han den til den skotske adelsmannen Hans Stuart, og slekten Stuart er deretter eiere i tre generasjoner frem til 1683. På midten av 1700-tallet fikk en pur ung Helena Magdalena Wrangel daværende Hedenlunda i morgengave av sin mann, Carl Fredrik Hamilton. Da hun noen få år senere ble enke, bestemte hun seg for å la oppføre den bygningen vi i dag kaller Hedenlunda Slott. I 60 år levede hun deretter som enke på sitt elskede Hedenlunda. Siden 1972 har det vært drevet hotell- og konferansvirksomhet i privat eie på Hedenlunda.

På rangel med Engström og Zorn

Dufweholms Herrgård er riktignok ikke noe slott, men byr til gjengjeld på et oppkomme av artige overraskelser og fargerike historier i maleriske omgivelser.

Da de kjente svenske kunstnerne Albert Engström og Anders Zorn hadde drukket opp alle pengene sine under ett av mange feststemte besøk på Dufweholms Herrgård, var gode råd dyre. Men ikke dyrere enn at de fant en vei ut – og Dufweholm ble en attraksjon rikere.

– Som oppgjør for manglende betaling dekorerte de lysthuset nede ved sjøkanten,

forteller Caroline Eriksson, som har vært ansatt ved den vakre herregården i 10 år.

Og ganske riktig; etter en kort spasertur over den idylliske broen kan vi ved selvsyn se at de to ranglefantene har dekorert alle veggene i det lille lysthuset med karikaturer av datidens kjendiser – inkludert Kong Oscar II, August Strindberg og vår egen Bjørnstjerne Bjørnson.

Samleren

Dagens eier, Fredrik Åström, er en foretakssom herre. Ikke bare eier han flere slott og herregårder rundt om i Sörmland under paraplyen "Svenska Kulturpärlor" – han er også en ivrig samler av allslags rariteter fra forgangne tider. Disse har han utstilt i et knippe mini-museer rundt om på området. Her finner du alt fra gamle emaljeskilt

DUFWEHOLMS HERRGÅRD spiller seg vakkert i vannet, men byr på mye mer enn bare en vakker fasade.

(fra dengang faren din var guttunge) til et gammelt apotek, en gammel frisørsalong og mye, mye mer.

– Men vi klipper ikke håret ditt altså, ler Caroline. (Synd, for det er på høy tid.)

Det får bli lunsj i stedet. Og den skuffer ikke. Slottene og herregårdene rundt Stockholm har alle det til felles at de legger mye prestisje i å servere lokale råvarer, tilberedt av kokker som virkelig kan sine saker.

Dufweholms Herrgård er virkelig en liten perle du ikke vil gå glipp av, når du nå engang er på disse trakter. Og bare så det er nevnt: Selvsagt kan du overnatte her også. Men kanskje er det lurt å ta kvelden litt tidligere enn Albert Engström og Anders Zorn ville ha gjort. Ellers kanskje du ender opp med å måtte male om et lysthus før du drar. ●●

3 ting å gjøre

1. Museumsbesøk

Dufweholms eier, Fredrik Åström, samler på snurrepiperier av ulikt slag fra forgangne tider. Velg mellom tre artige, små museer: Skiltmuseet, landhandel og gamle butikker som frisør, apotek og trykkeri.

2. Spabehandling

Intimt og lyst: Dufweholms Herrgård byr på et lite, men lekkert spa med en fredelig relaxavdeling.

3. Katrineholm

Ikke langt fra Dufweholms Herrgård ligger Katrineholm, som Selma Lagerlöf i "Nils Holgerssons fantastiske reise" kalte for "Sveriges lystgård". Her står kultur- og forlystelsestilbudene i kø.

◀ HERREGÅRDSLUNJ Kjøkkenet på Dufweholms Herrgård leverer lekerbiskner på rekke og rad, som denne spennende forretten med basis i lokal ost.

◀ RANGEL-KUNST De kjente svenske kunstnerne Anders Zorn og Albert Engström kunne ikke gjøre opp for seg etter en rangel på Dufweholm. Som betaling utsmykket de vegger og tak i lysthuset.

Turistinformasjon

www.dufweholm.se

Adresse

641 92 Katrineholm, Sverige

Historie

Dufweholms Herrgård ble bygget av landshövding Johan Dufwa som gave til sin elskerinne. Herregårdens historie inneholder en rekke spennende hendelser og har gjennom århundrene hatt 22 eiere. På herregården har slektsfeider, uår og utroskapsaffærer avløst hverandre på rekke og rad.

STASELIG Sparreholms Slott ligger ved innsjøen Båven, og billedledgjør alle forestillinger om en praktieendom i landlige omgivelser.

Sparreholm for kavalerister

Dufweholms Herrgård er riktignok ikke noe slott, men byr til gjengjeld på et oppkomme av artige overraskelser og fargerike historier i maleriske omgivelser.

Vi kjører en halv kilometer gjennom en av de flotteste alléer vi har sett, og blir møtt av markeds- og kundeansvarlig Åsa Wallin idet vi endelig svinger inn på grusen foran Sparreholms Slott.

– Fruen på slottet hilser, men hun er dessverre ute og rir i dag, forteller Åsa.

Vi inhalerer de maleriske, landlige omgivelsene, og har ingen problemer med

å plassere den ridende slottsfruen Anna Karinen i disse. Ei heller i de praktfulle salene i slottets første etasje, eller i hotellrommene i etasjen over. Opp til disse fører en gedigen vindeltrapp, som sikkert har fungert som catwalk for utallige debutanter i tidligere tider.

Alle hotellrommene og suitene er selvsagt forskjellige, og bærer navn som seg hør og bør etter svenske kongelige og adelsmenn og -kvinner. Kanskje det var nettopp her, i en av himmelsengene, at Jeppe våknet opp etter tidenes rangel?

Samleren

Slottet er i seg selv mer enn grunn god nok til å besøke Sparreholm. Men for den bilinteresserte må den fantastiske samlingen av biler fra den første motori-

serte hestekjerren via Ronnie Petterssons racing-bil til Kong Oscar den Annens bil – den som kjørte ut, og skapte avisoverskrifter over hele Sverige (og halve Norge) – virke som et uimotståelig flueepapir.

Samlingen av biler på Sparreholms Slott skal visstnok være en av de største og flotteste i Europa. Bak samlingen står slottsfruens far, Helge Karinen, som i dag er 84 år og fremdeles tilbringer flere timer daglig blant sine elskede biler. Datteren Anna er på sin side mer involvert i ridesenteret, som etter hvert er blitt meget velrennert og hyppig besøkes av kjente rideinstruktører som Manuel de Oliveira, Pedro Torres, Anja Beran, Andrew McLean, Anders Eriksson, Christopher Dahlgren og Hanna Engström. ●●

3 ting å gjøre

1. Bilmuseet

Sparreholms Slott byr på en av Europas største og flotteste samling av gamle biler. Bak samlingen står entusiastene Helge Karinen, i dag 84 år og like dedikert. Mange kommer hit for bilsamlingen alene.

2. Jukebox-samlingen

I tillegg til den berømte bilsamlingen har Sparreholms Slott også en omfattende samling av... jukeboxer!

3. Ridesenteret

Anna Karinen er lidenskapelig opptatt av hester, og har bygget opp et stort ridesenter på slottets eiendom. Hit kommer ryttere fra hele verden for å lære, konkurrere – eller bare kose seg på hesteryggen i det flotte landskapet.

▲ FØRSTE ETASJE Slottets første etasje er avsatt til sosiale sammenkomster i praktfulle saler og stuer.

Turistinformasjon

www.sparreholmslott.com

Adresse

649 91 Sparreholm, Sverige

Historie

Det eldste navnet på slottet er Hyltingenäs, og man vet at bygningsmassen ble delt mellom to ulike eiere i 1562. Familien Sparre var eiere fra 1580 til 1757, og det var eieren selv som skiftet navn til Sparreholm i 1643. Den 33 år gamle grevinnen Ulrika Charlotta Taube (enke etter Baron Antoine De Geer) overtok slottet i 1757, og giftet seg året etter med mannen med det lett aggressive navnet Johan Vilhelm Sprengtporten. Slottet forble i etterkommernes eie frem til 1887, og var i de kommende hundre år eiet av flere fremstående svenske familier – mest kjent var kanskje Bonde, Lewenhaupt og Wachtmeister. Da Anna Karinen kjøpte Sparreholms Slott i 1996, hadde det i noen år vært eiet av ulike stiftelser og organisasjoner.

Afternoon tea

FREDELIG IDYLL Sundbyholms Slott ligger vakkert til på en odde, med en av Mälarens flotteste marinaer som nærmeste nabo.

På Sundbyholms Slott inntar man afternoon tea. Det skulle da også bare mangle, i kongelige omgivelser.

I middelalderen var Sundbyholm et johanitterkloster, men ble inndratt til fordel for kongemakten i 1527. Siden dengang har slottet kunnet smykke seg med flere kongelige beboere. Den første av dem var "slottsraneren" selv, Kong Karl IX – den foreløpig siste Prins Eugen, som ankom på slutten av 1800-tallet

med langt fredelige hensikter: For å male. Noen av kunstverkene finnes fremdeles på slottet. Vi ankommer i litt mindre staselige former enn de kongelige, men bes likefullt inn på den tradisjonsrike afternoon tea. Som selvsagt er langt mer enn en kopp te, som seg hør og bør på et slott som Sundbyholm. Og det skal sies, om de gamle johanittermunkene: De visste hvor de skulle plassere sine klostre! Ikke rart gamle Karl IX la ridehansene på eiendommen, som ligger luftig på en kulle med praktfull utsikt over Mälaren og en av innsjøens flotteste havneanlegg.

Ned med skuldrene

Sundbyholms Slott byr på et kjøkken av meget høy standard, egen spa-/relaxavdeling og Mälarens lengste sandstrand. Det ligger fredelig til på en odde ut mot sjøen, i omgivelser som formelig tvinger skuldrene ned i avslappet posisjon. Vårt besøk er midtuke, utenfor enhver sesong. Likevel myldrer det av gjester her – noen for konferanse, men også påfallende mange par som kun er ute etter et døgn flukt fra hverdagen hjemme i Stockholm eller nærliggende Eskilstuna. ●●

3 ting å gjøre

1. Best med hest

I nærheten av Sundbyholms Slott ligger Sundbyholm travbane, og mange av slottets hotellgjester tar turen dit for en løpsdag og litt ekstra spenning. Løpsdager i sommer finner du her: www.sundbyholm.com/kalender.

2. Sveriges vakreste gate

For deg som samler på vakre opplevelser er det verd avstikkeren til Stiftsstad Strängnäs. Her ligger nemlig Gyllenhiemsgatan, av mange omtalt som Sveriges vakreste gate.

3. Emma Grön

"White Guide" er en oversikt over de beste restaurantene og spisestedene i Sverige, og blant disse finner du den økologiske kroen Emma Grön – plassert langs landeveien inn mot Strängnäs. Stefanos versjon av Skagensmorgås er uforglemmelig!

▼ TIDSMESSIG Rommene er store og staselige, og tidsmessig innredet.

Turistinformasjon

www.sundbyholms-slott.se

Adresse

S-649 91 Eskilstuna, Sverige

Historie

I middelalderen var Sundbyholm et kloster gods, og tilhørte Eskilstuna Johanniterkloster. Ved reformasjonen i 1527 ble det inndratt til Kronen (kongemakten). I 1597 ga hertug Karl – senere Kong Karl IX – godset til sin uekte sønn, senere riksadmiral Carl Carlsson Gyllenhielm. Det var han som i 1639-1648 lot oppføre selve slottbygningen. I 1629 opprettet Gyllenhielm på eget initiativ og med egne penger en skole i slottets nærhet; Sveriges første folkeskole, som var i drift helt til 1987. Da Carl Carlsson Gyllenhielm døde uten arvinger, overtok riksskattemester Seved Bååt ansvaret som forpakter for Sundbyholm. Fra og med 1700-tallet ble godset drevet av ulike leietakere. I 1779 ble hertug Karl – Karl XIII – slottets nye eier. 1819 overtok friherre Salomon Löfvensköld. Med kaptein Gustav August Coyet startet eiendommens glansperiode. Gjennom flere eiere og generasjoner ble slottet forvaltet og forbedret, frem til dagens eiere Eric Johansson og Christin Widerberg.

KONGELIG Gripsholms Slott er et av Sveriges 10 kongelige slott, og er åpent for publikum i sommersesongen.

Grepet av Gripsholm

Spør du oss, har Mariefred Sveriges vakreste bynavn. Den lille byen kan også skilte med et av landets eldste vertshus – og et av de flotteste slottene.

I Sverige finnes det ikke mindre enn 10 kongelige slott, og blant disse finner du Gripsholms Slott på Slottsholmen ved Mariefred. Riktignok er ikke slottet åpent for overnattingsgjester, men vi legger likevel turen innom når vi først er på slottsturné i Stockholms omland.

Gripsholms Slott har nemlig mye annet å by på, som for eksempel det som sies å være et av verdens eldste bevarte teatre. Vi

regner da med at Søta Bror glatt ser bort fra romernes antikke utescener, og lar oss uansett imponere av både viljen og evnen til å bevare de gamle kongeligheters dragning mot de skrå bredder.

Slottet var nemlig i sin tid absolutt bebodd av de kongelige: Gripsholm er kjent som Gustav Vasas slott, og han var da også kongen som lot slottet oppføre i 1537. Den omtalte teatersalen kalles Gustav IIIs teater. Hertug Karls kammer fra 1500-tallet er også en av høydepunktene under omvisningene, som utelukkende finner sted i sommerhalvåret.

Kjente svensker

I tillegg til sin historiske betydning er Gripsholms Slott også kjent for sin omfattende portrettsamling av kjente svenske

personligheter. Hvert år velger nemlig den svenske stat gjennom Gripsholmsforeningen ut en person som skal hedres med et portrett, som sammen med forgjengere stilles ut i slottets hedersgalleri. Blant de portretterte finner du kjente svensker som botanikeren Carl von Linné, popgruppen ABBA og IKEA-gründeren Ingvar Kamprad.

Som kongelig slott byr Gripsholms Slott verken på overnattingsmuligheter (om du ikke er kongelig) eller bevertning. Om du for én natt under din slottsturné likevel skulle finne deg i å sjekke inn på noe annet enn nettopp et slott eller til nød en hergård, er Gripsholms Vårdshus et sjarmerende alternativ. Dette skal være et av Sveriges eldste vertshus, sentralt plassert midt i Mariefred og en opplevelse i seg selv. ●●

3 ting å gjøre

1. Hjortehagen

Rundt Gripsholms Slott flanerer du på den romantiske Slottsholmen ved Gripsholmsviken, eller møter de kongelige hjortene i naturreservatet Gripsholms hjorthage.

2. Afternoon tea på Gripsholms Vårdshus

Gripsholms Vårdshus skal være et av Sveriges eldste, og ligger sentralt plassert i idylliske Mariefred. Her kan du overnatte i nyrenoverte og flotte rom, eller bare stikke innom for stedets berømte afternoon tea.

3. Kjør med damplokomotiv

Fra Mariefred går en smalsporet toglinje der damplokomotiver fra 1890–1920 trekker deg rundt i det vakre landskapet. Ta gjerne en rundtur; her er det selve reisen som er målet.

▼ GUSTAV VASA Kongen som oppførte slottet var Gustav Vasa – som nok var litt heldigere med konstruksjonen av slottet enn av skipet som sank på jumfruturen i Stockholms havn.

▼ MARIEFRED Gripsholms Slott ligger ved den idylliske småbyen Mariefred.

Turistinformasjon

www.kungahuset.se/besokkungligaslotten/gripsholmsslott

Adresse

Gripsholms Slott, Mariefred

Historie

Gripsholms Slott har fått sitt navn etter en av den svenske middelalderens store personligheter, Bo Jonsson Grip, som under andre halvdel av 1300-tallet oppførte den første borgen. I senmiddelalderen ble borgen skjenket til et kartusianer-kloster, men ble under reformasjonen inn-dratt til fordel for kronen. I 1537 startet man oppføringen av slottet på initiativ fra Gustav Vasa, som en del av landets forsvarssystem. Samtidig ble det kongens nye staselige bolig. Under stormaktstiden fungerte Gripsholm som enkesete for dronningene Maria Eleonora og Hedvig Eleonora. En ny glansperiode opplevede slottet under Gustav IIIs tid på slutten av 1700-tallet. Etter hvert ble slottet å regne som et nasjonalmonument, og er i dag et av i alt 10 kongelige svenske slott.

DRAMATISK HISTORIE Den første eieren av Södertuna var ridderen Karl Niklisson Färila, i svensk historie mest kjent for sin voldsomme død.

Munker med næringsvett

Södertuna Slott var engang et kloster. For flere hundre år siden gravde munkene en tunnell til naboklosteret – som var fullt av nonner. Hvem sier at svenska synden er av ny dato?

– Vi skulle anlegge en vinkjeller her, forteller Anna – tidligere purser i SAS, som i dag nyter fredeligere dager med begge ben trygt plantet på Södertunas slottsgrunn og agerer som vår omviser på slottet.

– Så fant vi vi et hulrom bak en av mu-

rene. Da vi kakket oss gjennom muren, oppdaget vi en tunnell som gikk helt over til nonneklosteret i nærheten. Og så kan man jo tenke sitt, når man vet at Södertuna engang var et munkekloster...

Slottet ligger staseligtil ved Frösjön utenfor Gnesta, og er kanskje det vakreste av slottene vi besøker på vår rundtur. Det har også et av de lekreste spa-anleggene, og legger vi så til at den omtalte vinkjelleren inneholder et ikke ubetydelig lager med over 100 år gammel armagnac, skjønner du kanskje at stort nærmere Jeppe på opptur er det vanskelig å komme.

I baronens seng

Det er vår siste natt på slottsturnéen i landskapet rundt Stockholm, og etter

en slottsmiddag av ypperste klasse etterfulgt av en 100 år gammel armagnac er det tid for å gå til himmelsengs.

I motsetning til Jeppe oppvåkning dagen derpå stiller vi friske og raske til slottsfrokost i de staselige spisesalene. Ved nabobordet fanger den eldre fru Rutger opp at vi er norske, og kan i tillegg til å fortelle at hun i dag feirer en tidligere eiers 100-årsdag også informere oss om at Södertuna Slott faktisk var i norsk eie i årene fra 1986 til 2007. Ser man det: I vår misunnelse over svenskens mange flotte slott (og våre egne svært få), finner vi trøst i at i alle fall en liten flik av den svenske slottshistorien også kan farges i rødt, hvitt og blått. ●●

3 ting å gjøre

1. Skeppsta Hytta

Den internasjonalt kjente glasskunstneren Ebba von Wachenfeldt har sitt atelier i Skeppsta Hytta, ikke langt fra Södertuna Slott. Her kan du besøke og beundre glasskunsten – og kjøpe, om du lar deg friste.

2. Quiz-tur

En runde på to kilometer i parken inneholder en quiz med spørsmål om slottets historie. Ta rusleturen med gode venner, og glem ikke å stoppe opp og nyte utsikten når dere har passert Tempelberget.

3. Padletur

Frösjön som omgir Södertuna Slott egner seg utmerket for padleturer. Som gjest på slottet har du fri tilgang tilkanoer, og hjelp om du ønsker å padle i andre vannsystemer i nærheten.

◀ TUNNELLEN I dag er den murt igjen, men munkene som i sin tid bodde her gravet ut en tunnell fra dagens vinkjeller til nonneklosteret i nabolaget.

◀ BARONENS SENG Det er i dag mulig å våkne opp som betalende gjest i en av sengene på Södertuna – takket være det norske ekteparet Marit og Arue Farestveit, som gjorde slottet om til hotell.

Turistinformasjon

www.sodertuna.se

Adresse

Södertuna Slott, 646 91 Gnesta

Historie

Slottet har aner fra 1300-tallet i form av setegården Vad. Den første kjente eieren var ridderen Karl Niklisson Färila, som i 1381 ble brutalt myrdet av naboen Bo Jonsson Grip – som deretter overtok eiendommen. På 1600-tallet solgte kongemakten slottet til Riksrådets friherre Claes Stiernsköld, og siden den tid har det vært eiet av slektene Sparre, Louisin, Palmfelt, Ehrensvärd, Wachtmeister, Adelsborg og von Eckermann. Det norske ekteparet Marit og Arue Farestveit kom dermed i godt, adelig selskap da de kjøpte Södertuna Slott i 1985 og gjorde det om til hotell, som ble innviet av selveste Prinsesse Christina. I 2007 solgte de eiendommen til familien Åström, som også driver Dufwehols Herrgård og Gripsholms Vårdshus.

Helt vilt

Öster Malma er i sannhet et jaktslott. Så er det da også eiet og drevet av Svenska Jägareförbundet.

Det siste slottet vi besøker på vår slottsturné i landskapet rundt Stockholm er også det mest spesielle. Det er nemlig eiet og drevet av det svenske jegerforbundet, som også har sitt hovedkontor her.

Det meste dreier seg da også om jakt på jaktslottet Öster Malma. Vi befinner oss midt i landsdelens mest attraktive jaktterreng, så det er derfor ingen grunn til å rette seg opp

i stolen om du hører skarpe skudd i nærheten under ditt opphold. Her kan du også ta jegerprøven, eller bare prate jaktprat med omtrent alle du møter. Høres det ut som et slottsbesøk for spesielt interesserte? Kanskje det. Men Öster Malma har mer enn bare jakt å by på.

Viltpark

På Öster Malma er det nemlig bygget en flott viltpark, der alle områdetts ville dyr og fugler kan beskues på nært hold. Her finner du alt fra villsvin, elg og hjort til fasaner, ryster og tiur.

– Her skal du finne de fleste av naturens vakre skapninger fra våre omgivelser, for-

teller viltvokter Viktor Persson. Han var tidligere profesjonell jeger, men har i dag et langt fredeligere forhold til dyrene i den flotte dyreparken.

– Både voksne og barn storkoser seg her. Faktisk er det overraskende mange voksne som aldri har sett en elg eller en hjort, for ikke å snakke om et villsvin.

Eiendommen består av flere bygninger, og det er fullt mulig å leie et hotellrom her. Deler av bygningene er forbeholdt medlemmene av jegerforbundet, som jevnlig har møter og middager her.

Men et slott hadde ikke vært et slott om det ikke ellers var mer enn nok av tumleplass. ●●

3 ting å gjøre

1. Spis lunsj!

Lunsjbordet på Öster Malma er rett og slett et av de beste og mest innholdsrike vi har sett noe sted i verden! Her finner du alt av vilt, fisk og fugl – alt hjemmeslaktet, hjemmelaget og ualminnelig kortreist. Fabelaktig, og verd turen alene!

2. Viltparken

Viltvokter Viktor Persson (bildet) er med rette stolt av viltparken på Öster Malma. Her finner du det meste av fugl og ville dyr fra traktene rundt slottet, og utgjør et fascinerende besøk for både store og små.

3. Viltmuséet

I slottet finner du et lite, men spennende viltmuseum, med alt som kan knyttes til jakt gjennom flere hundreår.

◀ VERTINNEN Emilie Lindgren har jobbet på Öster Malma i 10 år – er jeger, kjæreste med en jeger og vet hva hun snakker om når det gjelder jakt.

◀ SALONGENE I slottets andre etasje ligger de vakre salongene, som blant annet huser medlemsmøtene i Svenska Jägareförbundet.

Turistinformasjon

jagareforbundet.se/oster-malma

Adresse

Öster Malma, 611 91 Nyköping

Historie

Slottet Öster Malma med sine to fløybygninger ved bredden av Malmasjön i Södermanland ble oppført på 1660-tallet av generaltollforvalteren Wilhelm Drakenhjelm, etter at hans kone Anna Maria Silfverstierna hadde arvet eiendommen. Neste storhetstid fikk slottet på 1700-tallet under Ulrika Eleonora Ridderstolpes eierskap. Etter mange år og eierbytter fikk Svenska Jägareförbundet i 1947 leie eiendommen, etter påtrykk fra forbundets ordfører Prins Gustaf Adolf. I 1997 fikk de endelig kjøpe Öster Malma, og er i dag slottets eiere. Og slottsspøkelset? Joda, det rasler stadig gjennom slottssalene nattestid...